



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 561/2023
08.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић, Дубравке Дамјановић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Петра Корићанца, због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 2. у вези члана 289. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Петра Корићанца, адвоката Игора Врећа, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К 48/22 од 30.09.2022. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 15/23 од 08.03.2023. године, у седници већа одржаној дана 08.06.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Петра Корићанца, адвоката Игора Врећа, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К 48/22 од 30.09.2022. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 15/23 од 08.03.2023. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду К 48/22 од 30.09.2022. године окривљени Петар Корићанац оглашен је кривим због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 2. у вези члана 289. став 1. Кривичног законика и осуђен на казну затвора у трајању од 9 (девет) година, у коју казну му се урачунава време проведено у притвору, како је то одређено изреком пресуде. На основу члана 297. став 5. у вези члана 86. Кривичног законика према окривљеном је изречена мера безбедности забране управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од 5 (пет) година, рачунајући од дана правноснажности пресуде и одређено је да се време проведено на издржавању казне затвора не урачунава у време трајања ове мере.

Истом пресудом окривљени је ослобођен дужности накнаде трошкова кривичног поступка те исти падају на терет буџетских средстава, док је оштећена АА ради остваривања имовинскоправног захтева, упућена на парнични поступак.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 15/23 од 08.03.2023. године одбијене су као неосноване жалба ВЈТ у Новом Саду и жалба браниоца окривљеног Петра Корићанца и првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног Петра Корићанца, адвокат Игор Врећа, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и 438. став 2. тачка 1) ЗКП у вези члана 124. ЗКП и повреде одредаба чланова 98., 402. и 441. став 1. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Петра Корићанца, је неоснован.

Бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости истиче повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП и указује да је окривљени изреком пресуде оглашен кривим због поступања супротног бланкетним одредбама из члана 182. став 5. тачка 2) и 5) и члана 55. став 2. и 3. тачка 15) и став 6. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, које обавезују суд да утврди радње које су у узрочној вези са настанком саобраћајне незгоде. Међутим, како суд у конкретном случају, према наводима захтева, у изреци пресуде само наводи садржину ових бланкетних прописа и наведене пропусте окривљеног не доводи у узрочну везу са предметном саобраћајном незгодом, то према ставу браниоца описане радње окривљеног не представљају кривично дело из члана 297. став 2. у вези члана 289. став 1. Кривичног законика за које је окривљени оглашен кривим.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни суд оцењује као неосноване.

Одредбом члана 289. став 1. Кривичног законика прописано је да кривично дело угрожавање јавног саобраћаја врши учесник у саобраћају на путевима који се не придржава саобраћајних прописа и тиме тако угрози јавни саобраћај да доведе у опасност живот или тело људи или имовину већег обима, па услед тога код другог наступи лака телесна повреда, или проузрокује имовинску штету која прелази износ од двеста хиљада динара.

Одредбом члана 297. став 2. Кривичног законика прописано је ако је услед дела из члана 289. став 1. и 2., 290. став 1. и 2., 291. став 1., 3. и 4. и 295. став 1. и 2.. овог законика наступила смрт једног или више лица учинилац ће се казнити затвором од две до дванаест година.

У чињеничном опису радње извршења датом у изреци првостепене пресуде, означено је да се окривљени у време и на месту ближе описаном у изреци пресуде, у стању смањене способности да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима услед дејства психоактивне супстанце, али не битно, свестан да уколико се не буде придржавао саобраћајних прописа може тиме тако угрозити јавни саобраћај да доведе у опасност живот или тело људи и свестан да је забрањена возња под дејством психоактивне супстанце, али је на то пристао, као учесник у саобраћају на путевима, није придржавао саобраћајних прописа из члана 182. став 5. тачка 2) и 5) Закона о безбедности саобраћаја на путевима и члана 55. став 2. и 3. тачка 15) и став 6. истог закона, па је тако управљао са пробном возачком дозволом „Б“ категорије путничким моторним возилом марке..., коме је истекла регистрација и чија снага мотора прелази 80 Kw, без надзора члана породице који има најмање пет година возачку дозволу за ту категорију возила и под дејством психоактивне супстанце Мидазолам у количини од 0,058 ug/ml, због чега није био способан да безбедно управља моторним возилом јер Мидазолам има седативно дејство које може изазвати оштећење пажње и утиче на моторику, док је у урину имао метаболит бромазепама, кокаина и канабиса тј. ТХЦ, па је крећући се брзином од око 115 км/х, коловозом државног пута 1 Б реда, број 12, услед недовољног возачког искуства и смањене возачке способности....., започео претицање, на месту где је то саобраћајном сигнализацијом на коловозу забрањено јер постоји уздужна неиспрекидана линија, путничког моторног возила којим је управљао ББ, иако ту радњу није смео да изврши јер је морао да пређе својим возилом у леву саобраћајну траку, намењену за кретање возила из супротног смера и том приликом није држао такво одстојање и растојање од возила које претиче, да га не омета и не угрожава њега и друге учеснике у саобраћају, услед чега је предњим десним бочним делом возила којим је управљао, ударио у задњи леви бочни део возила којим је управљао ББ који се кретао у истом смеру као и он, а након удара, наставио да се креће левом саобраћајном траком, намењеном за саобраћај возила која долазе из супротног смера, услед чега је предњим левим чеоним делом свога возила ударио у предњи чеони део возила марке..., којим је управљала оштећена сада покојна ВВ која се кретала својом саобраћајном траком, те је њено возило након удара неконтролисано сишло у десну страну, преврнуло се на кров, којом приликом је оштећена задобила бројне повреде грудног коша и екстремитета, наведене у изреци пресуде, од којих је на лицу места преминула, при чему је олако држао да до наведене последице у виду смрти неће доћи.

По оцени Врховног суда у изреци пресуде јасно су назначене радње окривљеног које представљају поступање супротно саобраћајним прописима и то из члана 182. став 5. тачка 2) и 5) Закона о безбедности саобраћаја на путевима (којим је прописано да возач који има пробну возачку дозволу не сме да отпочне и управља моторним возилом уколико има у организму алкохола односно психоактивних супстанци и не сме да управља возилом категорије Б чија снага мотора прелази 80 kW, осим ако је под надзором члана породице, који се налази у том возилу и који има важећу возачку дозволу за управљање

возилом категорије Б у трајању од најмање пет година) и из члана 55. став 2. и 3. тачка 15) и став 6. истог закона (којима је прописано да возач не сме да врши претицање или обилажење када тиме може угрозити друге учеснике у саобраћају, односно да возач не сме возилом да врши претицање или обилажење на начин да прелази возилом преко неиспрекидане уздужне линије при чему користи саобраћајну траку намењену за кретање возила из супротног смера, као и да је возач који претиче дужан да своје возило држи на потребном растојању и одстојању од возила које претиче, тако да га не омета нити угрожава друге у саобраћају). Поред овога у изреци пресуде, наведени су пропусти у вожњи окривљеног који су били у узрочној вези са наступањем забрањене последице, сударом са возилима која су се прописно кретала и повређивањем оштећене које је довело до смртног исхода, па су наводи захтева браниоца окривљеног - да суд у изреци пресуде пропусти окривљеног није довео у узрочну везу са настанком предметне саобраћајне незгоде, оцењени као неосновани.

По налажењу Врховног суда, у радњама окривљеног Петра Корићанца описаним у изреци пресуде, стичу се сва битна обележја кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 2. у вези члана 289. став 1. Кривичног законика, односно објективна обележја која се односе на радње окривљеног и субјективна обележја дела која се тичу урачунљивости и психичког односа окривљеног како према извршеном кривичном делу, тако и према последици, који укључује и свест о забрањености дела.

Према томе, налазећи да чињенични опис кривичног дела за које је окривљени Петар Корићанац правноснажно оглашен кривим садржи сва законска обележја кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 2. у вези члана 289. став 1. Кривичног законика, како су то правилно нашли нижестепени судови, Врховни суд налази да доношењем побижаних пресуда није повређен кривични закон из члана 439. тачка 1) ЗКП, по питању да ли је дело за које се окривљени гони кривично дело, а на шта се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног.

По оцени Врховног суда, неосновано се захтевом за заштиту законитости правноснажне пресуде побигају и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП. Према наводима захтева, окривљени је стављен у неповољнији положај прекорачењем оптужбе, на тај начин што је суд из изреке правноснажне пресуде изоставио речи „док је окривљени након удара у њено возило неконтролисано сишао у десну страну и преврнуо се на кров“ и додао речи „те њено возило након удара неконтролисано сишло у десну страну и преврнуло се на кров, те је из чињеничног описа изоставио и речи „под дејством психоактивних супстанци и дрога“, навођењем уместо ових речи „под дејством психоактивне супстанце“. Оваким поступањем, суд је према ставу браниоца, повредио идентитет оптужбе и пресуде.

Међутим, како је одбрана окривљеног Петра Корићанца, ову повреду поступка, на идентичан начин, истицала и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а приликом другостепеног одлучивања, суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и на страни 3. у другом пасусу образложења пресуде Кж1 15/23 од 08.03.2023. године дао јасне и

довољне разлоге за свој став да у конкретном случају није прекорачена оптужба, које разлоге у свему прихвата и Врховни суд, те у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП на њих упућује.

И по оцени Врховног суда, правноснажним пресудама није прекорачена оптужба, односно није повређен ни субјективни, а ни објективни идентитет оптужбе и пресуде на штету окривљеног Петра Корићанца. Ово, имајући у виду да су у односу на окривљеног битна обележја бића кривичног дела иста и у оптужном акту ВЈТ у Новом Саду Кти 136/21 од 05.01.2022, измењеном поднеском од 09.02.2022. године и у изреци пресуде, те да постоји истоветност чињеничног описа радње извршења кривичног дела из изреке пресуде са чињеничним описом радње дела датом у оптужници јавног тужиоца. Измене чињеничног описа које се односе на детаље који нису од суштинског значаја, нису извршене на штету окривљеног, већ је суд у пресуди само ускладио чињенични опис кривичног дела са чињеничним стањем утврђеним на главном претресу, крећући се при томе у оквиру измењеног оптужног акта јавног тужиоца.

Како је чињенични опис у изреци првостепене пресуде остао у границама чињеничног основа из оптужбе, односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, а из којих произилазе законска обележја кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 2. у вези члана 289. став 1. Кривичног законика за које је окривљени оглашен кривим, то су неосновани наводи браниоца којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног у поднетом захтеву као незаконите доказе на којима се не може заснивати пресуда, означава налазе и мишљења вештака и то: судске медицине - др Владимира Пилије, саобраћајне струке - Зорана Папића, судско медицинске токсикологије - др Маје Ђурендић Бренесел и судске психијатрије - др Владимира Кнежевића. Ови налази и мишљења су према наводима браниоца прибављени супротно одредби члана 124. ЗКП.

Оваквим наводима, бранилац окривљеног у суштини оспорава оцену налаза и мишљења вештака као доказа и указује на сопствено виђење начина на који је требало изводити доказе, што представља неслагање са судском оценом доказа те указивање на погрешно утврђено чињенично стање, што би били разлози којима се Врховни суд не бави одлучујући о ванредном правном средству.

Поред овога, бранилац у захтеву наводи да је на главном претресу приликом испитивања вештака и сведока ГГ и ББ, ускраћено право одбрани да у циљу провере, допуне и разјашњења исказа поставља питања сведоцима и вештацима, на који начин је окривљеном повређено право на одбрану. Међутим, како се ови наводи браниоца, не односе се на истицање неке од процесних ситуација прописаних одредбом члана 74. ЗКП, већ другим одредбама ЗКП које, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП не представљају законске разлоге за одлучивање по захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, то се Врховни суд у разматрање и оцену ових навода браниоца није упуштао.

Врховни суд се није упуштао ни у разматрање и оцену навода браниоца којима се указује да је казна затвора на коју је окривљени осуђен сувише строга суд и да суд није правилно окривљеном одмерио казну, с обзиром на чињенице које утичу на висину казне, јер из ових навода произилази да бранилац окривљеног правноснажне пресуде побија због повреде одредбе члана 441. став 1. ЗКП, која повреда не представља законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона.

Надаље, бранилац окривљеног, као разлог подношења захтева за заштиту законитости наводи повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, али не образлаже на који начин је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе примењен закон који се не може применити, па како Врховни суд правноснажну одлуку и поступак који је претходио њеном доношењу испитује само у оквиру разлога, дела и правца побијања који су истакнути у захтеву за заштиту законитости у смислу члана 489. став 1. ЗКП и није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледа истакнута повреда закона на коју се захтевом само указује, то се овај суд у разматрање ове повреде, такође није упуштао.

Из напред наведених разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Биљана Синановић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**